

Nacionalni inštitut
za **javno zdravje**

KAKOVOST PODATKOV NA NACIONALNI RAVNI

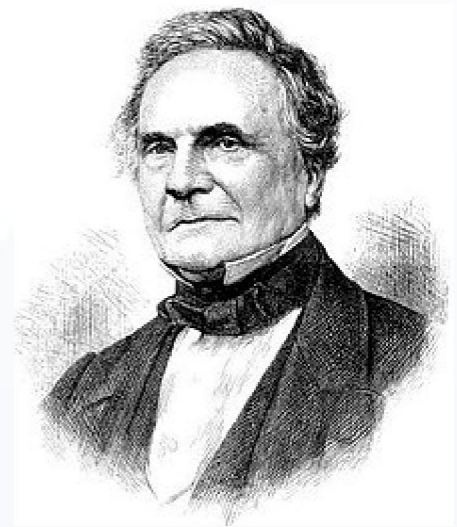
26. STROKOVNO SREČANJE EKONOMISTOV IN POSLOVODNIH DELAVCEV V
ZDRAVSTVU

Metka Zaletel

Nacionalni inštitut za javno zdravje
Bohinjska Bistrica, 24. maj 2019

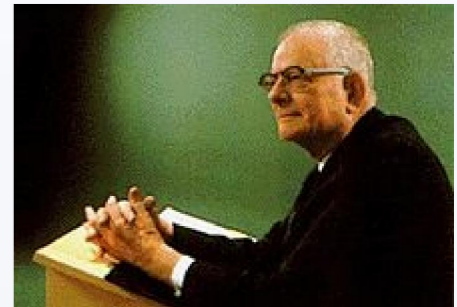
“Errors using inadequate data are much less than those using no data at all.”

(Charles Babbage)

“In God we trust, all others bring data.”

(W Edwards Deming)

Vsebina

- Kaj je kakovost podatkov?
- Kako nastajajo podatki v Sloveniji?
- Pomen skupnih definicij in standardov
- GIGO
- Zaključek

Kaj je kakovost podatkov? (1)

- Podatki so s številkami ali grafi opredeljeni pojavi in dejstva, informacije pa so novo znanje, temelječe na podatkih oziroma obdelavi podatkov.
- Kakovost podatkov in informacij je stopnja, do katere podatki ustrezajo zahtevam in pričakovanjem; kakovost je lahko **subjektivna** oziroma kako podatki ustrezajo pričakovanjem ter **objektivna** oziroma kako podatki ustrezajo danim zahtevam.

Kaj je kakovost podatkov? (2)

1. Ustreznost

- ✓ statistike izpolnjujejo potrebe uporabnikov.

2. Natančnost in zanesljivost

- ✓ statistike natančno in zanesljivo prikazujejo realno stanje.

3. Pravočasnost in točnost objavljanja

4. Skladnost in primerljivost:

- ✓ statistike so notranje in časovno skladne ter primerljive med regijami in državami. Sorodne podatke iz različnih podatkovnih virov je mogoče povezovati in uporabljati skupaj.

5. Dostopnost in jasnost:

- ✓ statistike so predstavljene v jasni in razumljivi obliki, objavljajo se na primeren in ustrezen način ter so na voljo in dostopne na nepristranski podlagi skupaj z metapodatki in smernicami.

“With data collection, ‘the sooner the better’ is always the best answer.”

(Marissa Mayer)

Kako nastajajo podatki v Sloveniji?

- Urejene pravne podlage
- Različni tipi podatkov, različni upravljavci
- Različni nameni zbiranja

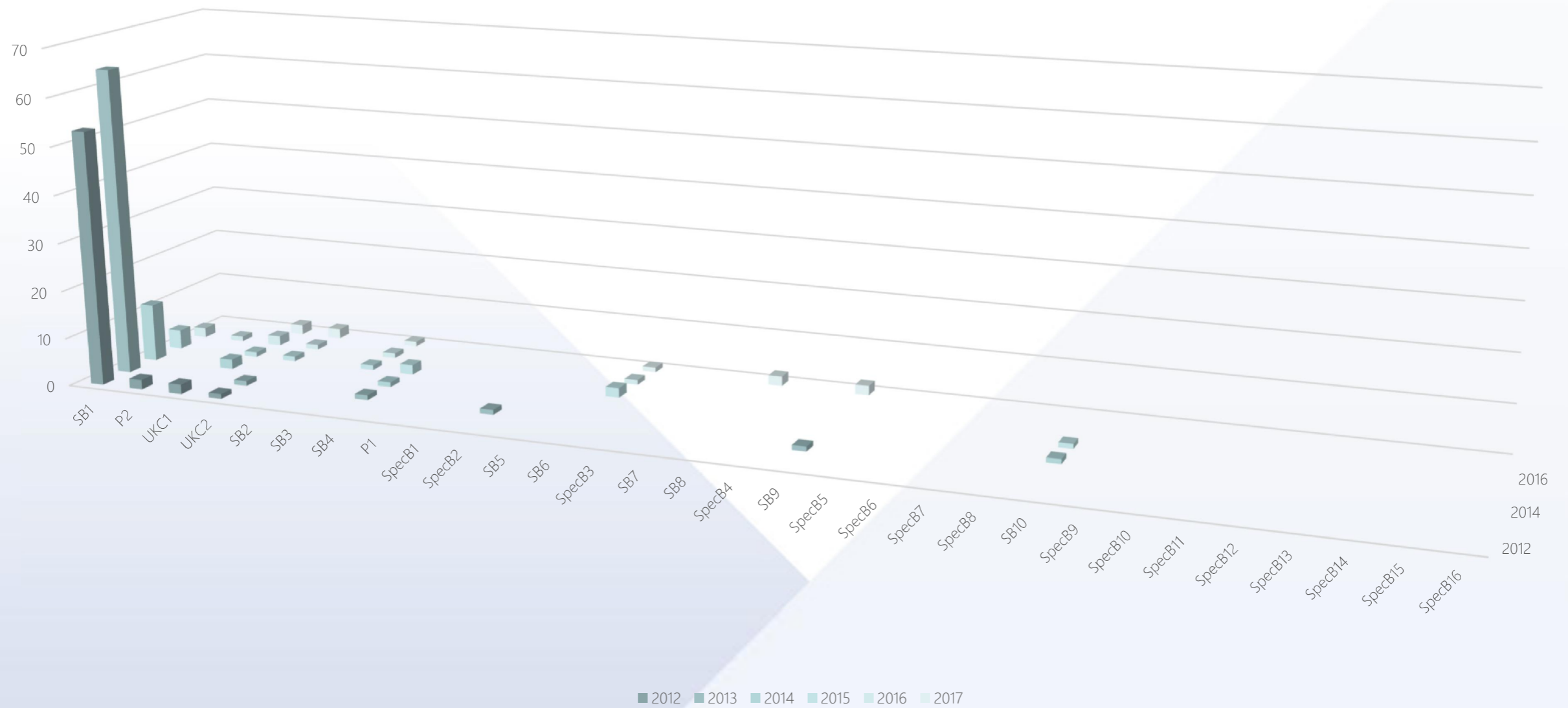
Pomen definicij in standardov

- Različna navodila upravljavcev zaradi različnih namenov obdelave podatkov
- Površne uporabe predpisanih klasifikacij

Primeri (1)

Tujki v telesu, bolnišnice, 2012-2017

Primeri (2)

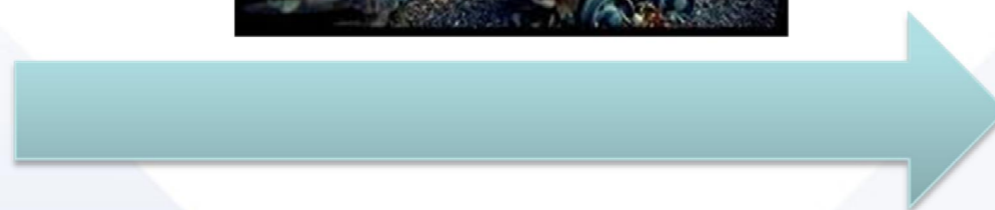
Obiski na primarni in sekundarni ravni zaradi W58, Slovenija, 1997-2017

Načelo GIGO

- Pri kakovosti končnih informacij VEDNO velja načelo GIGO = „**Garbage In, Garbage Out**“. Veliko uporabnikov, zlasti tistih, ki podatke tudi posredujejo, menijo, da GIGO pomeni „**Garbage In, Gospel Out**“.
- Čiščenje in vsi ostali postopki, ki jih izvajamo nad podatki, lahko le v manjši meri popravijo vhodne podatke.
- Tipičen primer: podatki Registra izvajalcev zdravstvene dejavnosti in delavcev v zdravstvu (RIZDDZ)

Načelo GIGO

Zakaj dvomimo o kakovosti?

- Ob informacijah, ki jih prejemamo, se vprašujemo o »resničnosti«, torej o kakovosti, zlasti o natančnosti in primerljivosti.
- Če pa imamo možnost pridobljene informacije še primerjati z informacijami, ki so na prvi pogled podobne prvotnim, je dvom še toliko bolj utemeljen.
- Primer: kateri podatek o številu družinskih zdravnikov je pravilen?

Koliko je zdravnikov, ki opredeljujejo paciente?

Koliko je specialistov družinske medicine (DM) v aktivni dobi?

Koliko je zdravnikov specialistov DM, ki delajo v zdravstvu?

Koliko je zdravnikov specialistov DM, ki delajo na primarni ravni?

Koliko je zdravnikov specialistov DM, ki opredeljujejo odrasle paciente?

»Data is the new oil.«

(Clive Humby)

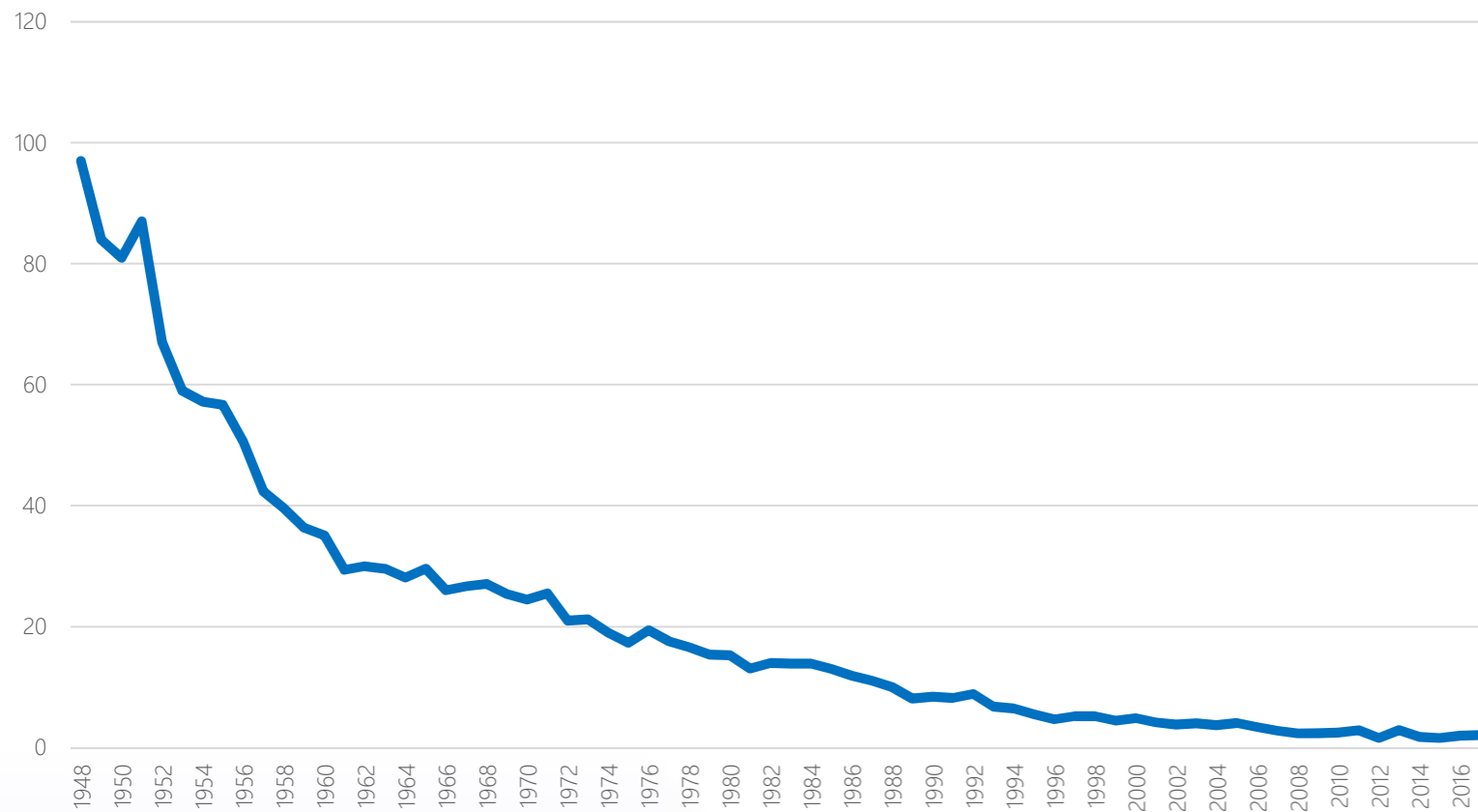
»Torture the data, and it will confess to anything«

(Ronald Coase)

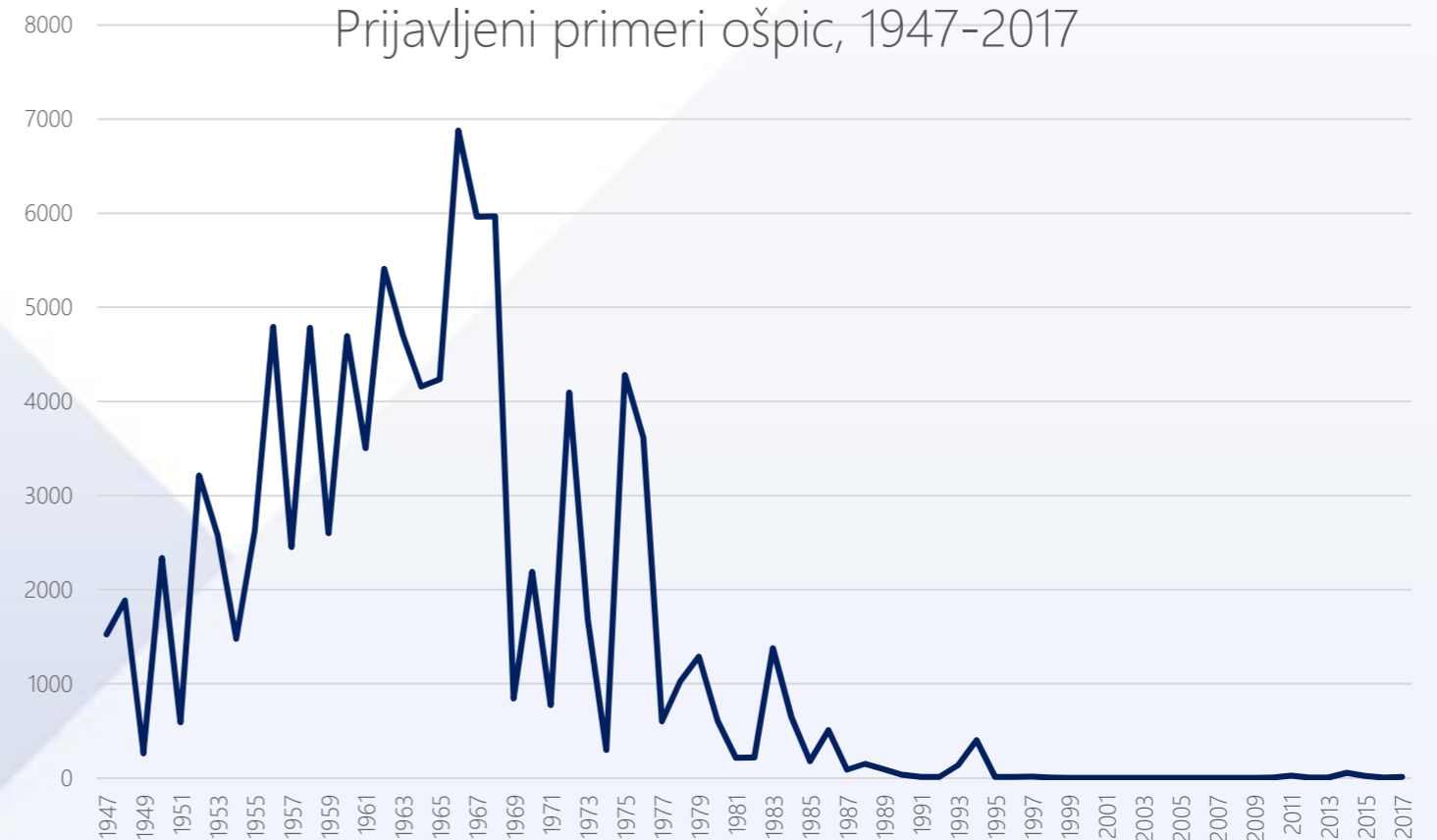
Zaključek – kaj potrebujemo za boljšo kakovost podatkov?

- Nacionalni konsenz o potrebnih podatkih ter standardih za zbiranje in obdelavo podatkov
- Ustrezno oziroma posodobljeno zakonodajo za obdelavo podatkov
- Pregledne in uporabniku prijazne zaledne informacijske sisteme z vgrajenimi kontrolami že v začetnih fazah priprave podatkov
- Avtomatske prenose podatkov v nacionalne sisteme (NIJZ, ZZZS, MZ,...)
- Ustrezne informacijske rešitve tudi na nacionalni ravni
- Usposobljen kader na vseh ravneh (pri izvajalcih zdravstvene dejavnosti ter na nacionalni ravni).

Število umrlih dojenčkov na 1000 živorojenih, 1948-2017

Prijavljeni primeri ošpic, 1947-2017

VPRAŠANJA?

Hvala za pozornost!

metka.zaletel@nijz.si